

Французько-український семінар на тему «Сакральні об'єкти чи культурна спадщина?»

29 листопада 2010 р. на базі Національного заповідника "Софія Київська" пройшов французько-український семінар на тему: "Сакральні об'єкти чи культурна спадщина?". Семінар був організований ГО "Український центр розвитку музейної справи" та Французьким культурним центром за підтримки Міжнародного благодійного Фонду "Україна 3000".

Головною темою семінару стала проблема збереження сакральних пам'яток історії, культури та архітектури в сучасному контексті. Зокрема, було проаналізовано французький та український досвід спільного використання культових об'єктів — як за прямим призначенням, так і установами галузі культури.

Зі здобуттям Україною незалежності значна кількість незнищених комуністами релігійних споруд та сакральних мистецьких об'єктів були на різних умовах передані релігійним громадам і стали використовуватися для богослужінь. Однак таке відновлення історичної справедливості часто стає причиною великої напруженості у відносинах між віруючими, пам'яткоохоронцями, музейниками та представниками інших культурних установ. Сьогодні це питання для України є особливо актуальним. Прикладом, зокрема, є загроза виселення низки провідних українських музеїв з території Києво-Печерської лаври.

Французькі та українські фахівці й церковні діячі обмінялися досвідом, акцентуючи увагу на особливо гострих, актуальних проблемах по темі. Під час доповідей були продемонстровані візуальні матеріали, на основі яких доповідачі пояснили принципи своєї роботи, відносини, що складаються між культурними установами та релігійними громадами тощо. Тема,

що обговорювалася під час семінару, була активно підтримана дискусією всіх учасників семінару.

Основними доповідачами з української та французької сторін виступили наступні фахівці: Ів Лескроар (генеральний інспектор національної спадщини Міністерства культури та комунікацій, Генеральний секретар Національного комітету культурної спадщини), Сільві Гранж (зберігач національної спадщини, голова Департаменту професійних та міжнародних зв'язків в Генеральному управлінні спадщини, музейний радник), Пархоменко М. Т. (Перший заступник Голови Українського товариства охорони пам'яток історії та культури України), Куковальська Н. М. (директор Національного заповідника "Софія Київська", В'ялець А. Ф. (директор Музею народного декоративного мистецтва України), Гофман О. В. (директор Гусятинського районного краєзнавчого музею), о. д-р. Севастіян (Дмитрух) (Голова комісії сакрального мистецтва Львівської архієпархії Української Греко-Католицької Церкви), Степовик Д. В. (професор історії мистецтва Київської Духовної Академії) та інші.

Семінар став логічним продовженням співпраці між Українським центром розвитку музейної справи та Французьким культурним центром, яка була розпочата ще декілька років тому. Зокрема, у рамках тренінгової програми Українського центру розвитку музейної справи за підтримки Французького культурного центру відбулись презентації та обговорення досвіду французьких колег у справі збереження колекцій (грудень 2008 р., Музей Богдана та Варвари Ханенків), різних аспектів презентації сучасного мистецтва в експозиційному музейному просторі (лютий 2010 р., Музей сучасного образотворчого мистецтва України) тощо.

Відкриття музейної кімнати Василя Стуса

Лариса Гайда

У Таужненській загальноосвітній школі I-III ступенів Гайворонського району Кіровоградської області відкрито музейну кімнату Василя Стуса.

Закінчивши Донецький педагогічний інститут у 1959 році, Василь Стус поїхав за розподілом учителювати на Кіровоградщину і розпочав тут свою діяльність на педагогічній ниві. Поету сподобався цей край, на Донбасі майже не розмовляли українською мовою, а у Таужному багата, співоча і яскрава мова. У цей час він писав і надсилав свої вірші до "Літературної газети", які потрапили до А. Малишка і були надру-

ковані. На жаль, працював він у Таужному зовсім недовго, оскільки у жовтні був призваний до лав Радянської Армії. Старе приміщення, де саме і працював поет, не збереглося.

15 травня 1992 року на приміщенні школи відкрито меморіальну дошку, де вказано, що "У Таужненській семирічній школі у 1959 році працював учителем видатний поет-борець за незалежність України Стус Василь Семенович".

У 2008 у селі вулицю Десятиріччя Жовтня, на якій жив поет, було перейменовано на вулицю Василя Стуса.

У вересні 2009 р. у школі відкрито кімнату-музей Василя Стуса, відомого поета-правозахисника, Героя України,

■ хроніка та інформація

Лауреата Національної премії Імені Тараса Шевченка. Головна мета діяльності музейної кімнати – збереження, дослідження та популяризація творчої спадщини Василя Стуса.

Центральне місце в експозиції займає портрет В. Стуса, який намалював і подарував школі П. Космін. До колекції музейної кімнати також входять: видання творів, копії фотографій, документів про його життя і творчість. Продовжується тісна співпраця з Донбаським історико-літературним музеєм імені В. Стуса, який передав до школи ксерокопії статей, видання творів, збірку матеріалів ІІ обласних Стусівських читань, збірку "Відкрита книга біографії В. Стуса", книгу І. Приходька "А свічка тріпотить світанком", збірки спогадів про поета тощо.

У музейній кімнаті було організовано відзначення 70-річчя від дня народження видатного поета, були присутні учителі, які працювали разом з ним. Л. Савчук та Л. Маєвська передали до музею цікаві матеріали про нього (світлина могили на Байковому кладовищі у Києві, ксерокопії віршів "Порив" та "Резигнація", які він записав власноруч до блокнота Л. Савчук у 1959 році, вирізки із газет та журналів, які збирали багато років). Тут оформлено стенд, на якому представлені матеріали про учнів, яких навчав Стус, їх власноруч написані спогади про вчителя і класного керівника. Проводиться низка заходів: літературно-музичні вечори, семінари для педагогів різних категорій, зустрічі з учнями В. Стуса, готуються проекти. Продовжується пошукова робота осіб, причетних до життя і творчості поета, задля поповнення матеріалів музею.

◆ Єгипетська археологічна місія знайшла під час розкопок 383 монети, вік яких перевищує дві тисячі років. Як повідомило

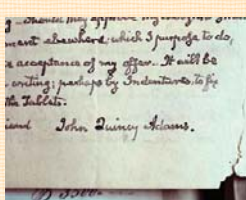

міністерство культури Єгипту, унікальну знахідку було виявлено в єгипетському оазисі Ель-Фаюм біля північних берегів озера Карун.

Монети, знайдені в дуже доброму стані, відносяться до епохи правління Птолемея Третього (246–222 до н.е.). Вони зроблені з бронзи, вага кожної – 32 грами. На одній стороні монети зображено бога Амона, на іншій – сокола. На монетах нанесені написи грецькою мовою: "Король" і "Птолемей Третій".

Археологи також заявили, що знайшли стародавнє кільце з шкаралупи страусиних яєць і каблучки з коралами. 23.04.2010, <http://www.intv.ua>

◆ Помічник юрисконсульта мерії міста Куїнсі (штат Массачусетс) зробив сенсаційну знахідку. Копаючись у ящиках, що стояли у запорошеному підвалі міської ратуші, у пошуках старих судових справ, він наштовхнувся на коробку з теками, в одній з яких виявив листа, що пожовтів від часу. Листа підписано Джоном Куїнсі

Адамсом, шостим президентом Сполучених Штатів, передає ИТАР-ТАСС. Лист датовано 8 вересня 1826 року і адресовано голові місцевої церкви Першого приходу. Джон Куїнсі Адамс звернувся з проханням дозволити

перезахоронити в цій церкві його батька Джона Адамса (2-го президента США) і його дружину Абігейл. "Я вважаю своїм обов'язком звести простий і скромний пам'ятник на його честь. І я хочу, щоб на ньому не було ніяких надмірностей, але щоб він був такий же довговічний, як і стіни цього храму, до створення якого він зробив свій внесок", – написав президент. "У мене багато причин бажати, щоб все це було зроблено без зволікання, – йшлося в листі, – щоб обоє моїх батьків не залишалися й надалі без пам'ятника, який вказує, де вони покаяться".

У даний час влада міста Куїнсі вирішує, де представити знайдений лист, аби з ним могла ознайомитися широка громадськість. Джон і Абігейл Адамс, як і сам

Джон Куїнсі Адамс та його дружина Луїза Кетрін й до сьогодні покаяться в тій самій церкві міста Куїнсі. 23.04.2010, <http://www.intv.ua>

◆ У Парижі злодій-одинак пограбував Музей сучасного мистецтва на суму в 90–100 млн. євро. Про це заявили на прес-конференції представники влади. За їхніми словами, злочинець пробрався до приміщення музею і забрав п'ять картин, серед яких – роботи Пікассо і Матісса.

Як саме поліцейські зрозуміли, що злодій працював один, не повідомляється.

Влада також повідомила, що викрадені твори всі разом оцінені в 90–100 млн. євро, а

не 500 млн., як раніше заявляли неофіційні джерела.

Нагадаємо, що картини було викрадено в ніч проти четверга, 20 травня. Повідомлялося, що викрадені роботи оцінювалися в понад 500 млн. євро. Якби ця інформація підтвердилася, то це було б найбільшим пограбуванням в історії. 20.05.2010, <http://news.big-mir.net> (за матеріалами Lenta.ru)

◆ Для китайця Велика стіна – святиня, об'єкт захоплення. Недаремно саме цей пам'ятник людському духу планувалося використовувати як майданчик для здійснення "таїнства" квантової телепортації (фото SaadAkhtar/Flickr.com).

Тисячолітній символ найнаселенішої країни світу нарешті розкрив "секрет довголіття". Аналіз, проведений хіміками з університету Чжецзян (Zhejiang University), показав, що до складу цементу, який скріплює кам'яні блоки Великої Китайської стіни, входив дивовижний інгредієнт, повсякденний, проте, як для того часу.

Як повідомляють автори статті, опублікованої в Accounts of Chemical Research, робітники, які зводили стіну під час правління династії Мін (близько 600 років тому), готували розчин для скріплення блоків з вареного рису й гашеного вапна – досить звичайна практика для будівництва тієї епохи.

Секрет дивовижної міцності такого розчину – в особливому поєднанні органічних і неорганічних речовин. Амілопектин (з рису) і карбонат кальцію (із

